

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ BAŞKANLIĞI
HALI, DOKUMA VE İŞLEME SANATLARI DERGİSİ

ATATÜRK SUPREME COUNCIL
FOR CULTURE, LANGUAGE AND HISTORY
ATATÜRK CULTURE CENTER CHAIRMANSHIP
JOURNAL OF CARPET, WEAVING
AND EMROIDERY ARTS

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ
BAŞKANLIĞI

Sahibi/Owner

Atatürk Kültür Merkezi adına
On Behalf of Atatürk Culture Center
Dr. Zeki ERASLAN
Atatürk Kültür Merkezi Başkan V. / Deputy President of Atatürk
Culture Center

Yazı İşleri Müdürü/Journal Administrator

Dr. Adem UZUN
Atatürk Kültür Merkezi Başkan Yardımcısı

Editör/Editor

Uzman Evre ÇORUH

Yayın Kurulu/Editorial Board

Prof. Aysen SOYSALDI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Nalan TÜRKMEN (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayşe Aslıhan EROĞLU (Erzurum Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Öznur AYDIN (Akdeniz Üniversitesi)

Yönetim Yeri/Managing Office

Ziyabey Caddesi, No:19
06520 Balgat-Ankara, TÜRKİYE
Tel: +90 312 284 3425-45
e-posta: arisdergisi@gmail.com
web: www.akmb.gov.tr

Grafik Tasarım ve Baskı/Graphic Design and Print

Mert SARIYILDIZ
Buğra Matbaacılık
Kazım Karabekir Cad. Sütçüoğlu İşhanı No:1/A ANKARA
Tel: 0.312 342 19 18 • E-posta: bugramatbaacilik@gmail.com

Baskı Tarihi/Press Date

Ankara/Aralık 2020

ISSN 1301-255X

e-ISSN 2687-4016

ARIŞ: Dokumacılıkta atkılarının geçirildiği uzunlamasına ipler, çözgü.
ARIŞ: Means warp in Turkish. Warp is the vertical part of weaving

Yayın Aralığı:

Altı Ayda Bir Yayınlanan (Haziran/Aralık)
Türkçe-İngilizce Hakemli Dergi

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın

TEKZİP METNİ

Arış Dergisinin 2015 yılı Aralık 11. Sayısında yayınlanan “Bitlis Etnografya Müzesinde Bulunan Düz Dokumalar” isimli makalede yer alan dokuma örneklerinin istatistikî bilgilerindeki atkı sıklığı ve çözgü sıklığı kelimeleri sehven karıştırılmış olup atkı sıklığının çözgü sıklığı olarak, çözgü sıklığının ise atkı sıklığı olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Dr. Öğr. Üyesi Sultan SÖKMEN

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ BAŞKANLIĞI
HALI, DOKUMA VE İŞLEME SANATLARI DERGİSİ

Saygıdeğer Arış Okuyucuları,

Türk kültürünün en eski ve zengin sahalarından biri olan işleme sanatları ile dokumacılık ve bilhassa halı sanatı konularında birbirinden güzel yazılara yer verdiğimiz Arış Dergisi'nin yepyeni bir sayısı ile karşınızdayız.

Arış'ın 2020 Aralık sayısında Türk halı, işleme ve dokuma sahalarıyla ilgili 8 önemli makaleye yer veriyoruz. Cumhuriyet dönemi halıcılığı, halıcılık eğitimi, kilimler, çekmeli dokumalar, Osmanlı saray halılarındaki kompozisyonlar ile ilgili bilgileri bulacağınız zengin bir sayı sizleri bekliyor.

Ülkemizin içinden geçtiği bu zorlu salgın sürecinde dahi çalışmalarımıza devam ediyoruz. Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı olarak tedbirler gereği toplantılarımıza bir süre ara vererek tüm enerjimizi yayın hazırlıklarımıza aktarmış bulunuyoruz. Uzun süredir üzerinde büyük bir şevkle çalıştığımız *Cumhuriyet Dönemi Türk Halıcılığı Kitabı*'nın üç cilt halinde okuyucularımızla bu ay içerisinde buluşacağını da buradan müjdelemiş olalım.

Tüm dünyanın ve ülkemizin bu zor günlerinde hem dergimizin yeni sayısının heyecanını duyuyor hem de gelecek sayıda daha çok sayıda nitelikli makaleyle ve daha bol görsel malzemeyle yeni bir Arış ile buluşmak üzere iyi okumalar diliyorum.

Evre ÇORUH
Editör

2020 ARIŞ DERGİSİ HAKEMLERİ

Prof. Dr. Didem ATİŞ ÖZHEKİM	(Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Filiz Nurhan ÖLMEZ	(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Prof. Dr. Hafize Melek HİDAYETOĞLU	(Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. H. Feriha AKPINARLI	(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Hülya TEZCAN	(Nişantaşı Üniversitesi)
Prof. Dr. Hürrem Sinem ŞANLI	(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Melda ÖZDEMİR	(Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Meral AKAN	(Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa SEVER	(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Münevver ÜÇER	(Mimar Sinan Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep KARADAĞ	(Aydın üniversitesi)
Prof. Dr. Sema ETİKAN	(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Prof. Dr. Sema ÖZKANTAĞI	(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Şehriban Özlenen ERDEM İŞMAL	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Elvan ÖZKAVRUK ADANIR	(İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Nesrin ÖNLÜ	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Şerife ATLIHAN	(Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayşegül KARAKELLE	(Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayşegül KOYUNCU OKÇA	(Pamukkale Üniversitesi)
Doç. Dr. Filiz ADIGÜZEL TOPRAK	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa GENÇ	(Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Dr. Naile Rengin OYMAN	(Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Dr. Ömer ZAIMOĞLU	(Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Dr. Sedef ACAR	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Tuba BAHAR	(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Doç. Dr. Zuhur TÜRKTAS	(Selçuk Üniversitesi)
Doç. Esra KAVCI ÖZDEMİR	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Dr. Öğretim Üyesi Gonca KARAVAR	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Dr. Öğretim Üyesi MUSTAFA KARATAŞ	(Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)

içindekiler

c o n t e n t s

TİFTİĞİN GELENEKSEL ÖYKÜSÜ VE YARATICI YENİ DENEMELER ÜZERİNE

TRADITIONAL STORY OF MOHAIR AND CREATIVE NEW TRIALS

Mine BEŞEN YALÇIN - Günay ATALAYER

4

TÜRKİYE'DE GELENEKSEL EL DOKUMACILIĞI EĞİTİMİ

TRADITIONAL HAND WEAVING EDUCATION IN TURKEY

Aydın UĞURLU

22

CUMHURİYET TÜRKİYE'Sİ HALICILIĞI- I: 1923-1980 YILLARI ARASI

CARPET MANUFACTURE DURING THE REPUBLICAN ERA OF TURKEY: 1923-1980

Bahadır ÖZTÜRK

44

BİR OSMANLI SARAY HALISININ KOMPOZİSYON BAKIMINDAN TEZHİP SANATI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

ANALYSING OF AN OTTOMAN PALACE CARPET IN THE CONTEXT OF THE ILLUMINATION ART IN TERMS OF COMPOSITION

Meral AKAN - Fadime Nur SAYIK

62

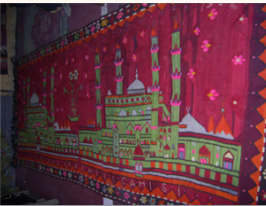

KAYSERİ BÜNYAN'DA TESPİT EDİLEN HALI DOKUMA İLE İLGİLİ RİTÜELLER VE SÖZLÜ KÜLTÜR

RITUALS AND ORAL CULTURE RELATED TO CARPET WEAVING DETECTED IN KAYSERİ BÜNYAN

Mustafa GENÇ ve İsmail SOLAK

80

ARTVİN ŞAVŞAT "CAMİ TASVİRLİ" DUVAR KİLİMLERİ

ARTVİN ŞAVŞAT MOSQUE DESIGNED WALL RUGS

Zuhal TÜRKAŞ - Nihal DEMİRTAŞ GÜNEL

102

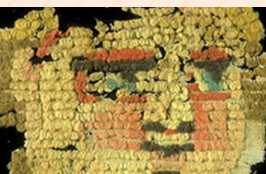

KAYNARCA (SAKARYA) ŞEYHTIMARI KONAK KÖYÜ KİLİMLERİ

RUGS IN KAYNARCA (SAKARYA) ŞEYHTIMARI KONAK VILLAGE

Sema ÖZKAN TAĞI - İlker ÖZTÜRK

120

ATKIDAN "ÇEKME" (HALKALI/İLMEKLİ/KESİKSİZ HAVLI) DOKUMALARIN DÜNYA MÜZELERİNDE TARİHSEL ÖRNEKLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

A STUDY ON THE HISTORICAL EXAMPLES OF "ÇEKME" (WITH LOOPS/ UN CUT PILES) WEAVINGS FROM THE WEFT IN THE MUSEUMS AROUND THE WORLD

Fatma Yelda GEZİCİOĞLU - Günay ATALAYER

140